

Catharsis and Closure: The resolution of the mysteries in Christie's novels often provides a sense of closure and catharsis. Readers experience emotional release as they witness justice being served, secrets revealed, and the puzzle solved. This can be psychologically satisfying and offer a sense of order in a world often filled with uncertainties.

Escape and Relaxation: Reading detective novels can serve as a form of escapism, providing a mental break from daily stresses. Christie's well-constructed plots, intriguing characters, and captivating mysteries offer readers a chance to immerse themselves in an engaging narrative that transports them to a different world.

In summary, Agatha Christie's detective novels offer a rich psychological landscape for readers to explore. From honing analytical skills to reflecting on human nature and ethical choices, her works provide not only entertainment but also valuable opportunities for introspection and personal growth.

References:

1. Ma'ripov J. K. A BRIEF INFORMATION ABOUT TENSES //O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA. – C. 464.
2. Tolibovna A. K. et al. Features Of Anthropocentric Study Of Sacred Texts //Open Access Repository. – 2022. – T. 8. – №. 1. – C. 5-10.
3. Tolibovna A. K. et al. Functions of Allusion and Allusion as a Marker of Intertextuality and Precedence //European Multidisciplinary Journal of Modern Science. – 2022. – T. 6. – C. 485-487.
4. Ma'ripov J. KORPUS HAQIDA UMUMIY TUSHUNCHA //Центральноазиатский журнал образования и инноваций. – 2023. – Т. 2. – №. 5. – C. 175-178.
5. Ma'ripov J. Antroposentrizm–tilshunoslikning zamonaviy yonalishi sifatida //Инновационные исследования в современном мире: теория и практика. – 2022. – Т. 1. – №. 28. – C. 62-68.
6. Solnyshkina M. I. et al. IMPORTANCE OF SETTING GOALS. SMART GOALS //Новости образования: исследование в XXI веке. – 2023. – Т. 1. – №. 11. – C. 318-320.
7. LEARNER I. Jizzakh branch of the National University of Uzbekistan named after Mirzo Ulugbek, The faculty of psychology, The teacher at the department of Foreign languages.

TAFAKKUR USLUBINING IJTIMOIIY-FALSAFIY AHAMIYATI DUNYOQARASHGA DOIR MOHIYATI

**Xosilmurodov Islom Xamitolim o'g'li,
Kalandarov Mexroj Shonazar o'g'li
O'zbekiston Milliy universitetining Jizzax filiali**

Annotatsiya: Ushbu maqolada bugungi davrda jahonda dunyoni bilishning dastlabki usulini, inson tafakkuri imkoniyatlarini ochib berish shaklini aniqlash,

falsafiy dunyoqarash jamiyatdagi ziddiyatlarni bartaraf qilishda ong, tafakkur va tasavvur hamda aqliy bilishning ahamiyati to'g'risida fikr yuritilgan.

Kalit so'zlar: Tafakkur, tafakkur uslubi, ong, dunyoqarash, tasavvur, materiya, borliq, bilish, fikr, ilmiy dunyoqarash, falsafiy dunyoqarash

Avvalo shuni takidlash kerakki, tafakkur uslubi hissiy va aqliy bilimga asoslangan, voqelikni vositali inikos etishdir. Malumki, inson tafakkurida uni o'rab turgan voqelikdagi narsa va hodisalarni aks ettirish ularning mantiqiy obrazini o'zida ifodalagan tushunchalar yordamida amalga oshiriladi. Tushunchalar umumiiy xarakterga egaligi bilan tavsiflanadiki, ular tufayli narsa va hodisalarning muhim tomonlarini aniqlab olish mumkin bo'ladi. Muayyan tushunchalar sistemasi yordamida erishilgan bilimlarni mantiqan anglab olish ham tafakkur uslubining xarakterli belgilaridandir. Bunday anglab olishga chuqur fikrlash, mulohaza qilish yo'li bilan erishiladi. Natijada inson ongida turli narsalar, hodisalar hamda ularning tomonlari va xossalari o'rtasidagi o'zaro bog'lanish aks etadi. Inson uchun uni o'rab turgan olam va uning rivojlanish qonuniyatlari to'g'risidagi yangi bilimlarni aks ettirish, anglab olish, turli hayotiy vaziyatlarda muvofiq keladigan xulq va amaliy yo'nalishni tarkib toptirish uchun zarurdir. Ular tushunchalar sistemasi yordami bilan mulohaza qilish natijasidagi aqliy yakunlar, xulosalar tufayli vujudga keladi.

Dunyo ilmiy manzarasining yangi qiyofasini shakllantirish va ularning ilmiy bilimlar bilan mutanosibligini ta'minlashda tafakkur uslubi nihoyatda dolzarb ahamiyat kasb etmoqda. Inson o'z taraqqiyotining dastlabki davrlaridanoq boshqa mavjudotlardan ongning mavjudligi bilan farq qilgan. Onging paydo bo'lishi to'g'risidagi dastlabki tasavvurlarga qadimdan bizgacha yetib kelgan manbalarda duch kelamiz. Qadimgi davrlardan barcha faylasuflar, falsafiy ta'limotlar va yo'nalishlarni inson ichki olami va uning sir-sinoatlari o'ziga jalb etgan. Qadimgi Xitoy, Hindiston, Yunoniston va Rimdan tortib hozirgi zamonaviy falsafiy yo'nalishlargacha, barchasida inson ichki olami, inson ongi va uning turli qonuniyatlari borasida o'ziga xos tasavvurlar va g'oyalar ilgari surilgan. Qadimdan insonlar o'zlari uchun ikki xil olamni: obyektiv, insonning istak va ixtiyoridan tashqarida bo'lgan Kosmosni va insonning ichki, subyektiv olamni tasavvur qila boshlashganligi manbalardan ma'lum. [1, B.53] Fransuz faylasufi Lyusen Levi-Bryulning inson tafakkurining kelib chiqishini o'rganishga bag'ishlangan "Ibtidoiy tafakkur" nomli asarida ko'pgina olimlar tomonidan to'plangan faktik materiallarni umumlashtirishga urinib, ilmga zid "mantiqdan oldingi" va mantiqiy tafakkurlar nazariyasini ilgari surgan. Bu "nazariya" ga ko'ra, kishilar jamiyat taraqqiyotining quyi bosqichlarida go'yo mantiqiy tarzda mantiq qonunlari bo'yicha fikrlaydigan, balki tasavvur yordamida aloqa qiladi. L. Levi-Bryul xotira tafakkurga bog'liq emas, uning o'zi mustaqil ravishda mavjud deb tushuntiradi. Uning ta'kidlashicha, "Sivilizatsiya jamiyati" kishilari fikrlaydilar, quyi jamiyat kishilari faqat eslash bilan cheklanadilar. "Bizning ijtimoiy tafakkur xazinamiz, - deb yozgan edi L. Levi-Bryul, - umumlashtirilib, bir-biriga bog'liq tushunchalar yordamida bayon etiladi. Qoloq jamiyatlarda bu narsa ba'zan cheksiz jamoaviy tasavvurlardan iborat bo'ladi. Bu tasavvurlar juda murakkab va hajman ham kattadir. Bu yerda u batamom xotira yordamida bayon etiladi". [2, B.73] Avstriyalik faylasuf-pozitivist Ernst Max insonning olamni bevosita sezish imkoniyati cheklangan,

shu sababli olamda, tabiatda bo'ladigan jarayonlarning akssadolarinigina eshitishi mumkinligini ta'kidlagan. Sezgilari bilish jarayonida katta rol o'ynaydi. Ular odamlarni atrofdagi voqelik bilan bog'laydi. Lekin sezgilarning ahamiyati qanchalik katta bo'lmasin, ular ob'ektiv mavjud narsalarning inson ongidagi aksidan boshqa narsa emas. "Sezgi – bilishning zaruriy manbai, biroq bilish uchun sezishning o'zi kifoya qilmaydi. Shunday narsalar va narsalarning xossalari mavjudki, o'ta kichkinaligi tufayli ularni sezgilari ilg'ay olmaydi. Narsalarning bunday xossalari faqat aql bilan idrok etiladi va bunday bilish ham haqiqiy bo'lishi mumkin. Masalan, biz bo'shliqlarni ham, barcha jismlarda mavjud atomlarni ham ko'rmaymiz, eshitmaymiz va his qilmaymiz. Biroq aql yordamida biz ularning amalda mavjudligiga ishonch hosil qilamiz". [3, B.82] Yunon faylasufi Geraklit butun borliqning negizida moddiy narsa yotishini e'tirof qilish bilan, ongning materiyaga bo'lgan munosabatini ham materialistlaracha hal qiladi. U, ong tan bilan bog'liqligi, ongning ikkiyuzlamachiligini ta'kidlab, ongning o'zini ham materiya deb biladi va ong bilan moddani tenglashtiradi. Bu Geraklit materializmi chegaralanganining nishonasidir. Umuman, bu kamchilik butun qadimgi Yunoniston materializmiga xos edi. Geraklit moddaning birlamchiligi va ongning ikkilamchiligi masalasini bilish sohasiga tatbiq qilishni ham materialistlaracha hal qiladi. Geraklit narsalarni bilish mumkinligini e'tirof qilish bilan bir qatorda, bilish jarayonida sezgi organlari bilan tafakkurning asosiy rol o'ynashiga ham katta ahamiyat beradi. Geraklit fikricha, bilish jarayoni kishi sezgi organlari olingan tasavvurlardan boshlanib, tafakkur orqali takomillashadi. Geraklit aytishicha, kishining sezgi organlari tashqi dunyo to'g'risida faqat ajralgan, ayrim ma'lumotlarinigina beradi, xolos, haqiqiy bilimni esa tafakkur orqaligina olish mumkin, deb hisoblagan.

Tafakkurning borliqqa munosabati masalasi, dastavval, ularning qaysi biri birlamchi – borliq birlamchimi yoki tafakkur birlamchimi, degan masala sifatida qo'yiladi. Masalani bu tartibda qo'yish quyidagi mazmunga ega: odamlar uzoq davrlardan boshlab dunyoda ikki xil hodisa – moddiy va ruhiy, ideal hodisalar borligini ajrata bilganlar. Kishi ongidan tashqarida bo'lgan hamma narsalar moddiy hodisalarga kiradi. Bular yer, tog'lar, daryolar, o'simliklar, hayvonlar va tabiatning boshqa juda ko'p narsalaridan iborat. Kishining ongi esa, ruhiy hodisalarga kiradi. Bizning sezgilarimiz, tasavvurlarimiz, tushunchalarimiz shular jumlasidandir. Tafakkur – obyektiv voqelikning inson ongida abstrakt aks etish jarayonidir. Insonlarning amaliy faoliyatlari shuni ko'rsatadiki, inson ongi umuman moddiy dunyoning buyum va narsalarning to'g'ri aks ettiradi. Ammo, shu bilan birga, inson tafakkuri yaratgan tushunchalar, mulohaza va nazariyalarda doimo fantaziyaning zarrasi ham fikrning voqelikdan bir oz uzoqlashishi holati bo'ladi.

Xulosa qilib aytganda, insoniyat hayotida kata o'zgarishlar yuz berayotgan, milliy chegaralar yuvilib, xalqlar o'rtasida yangicha qarashlar, munosabatlar avj olayotgan davrda milliy o'zlikni saqlab qolish va milliy tafakkur uslubini har tomonlama rivojlantirish dolzarb masala bo'lib qolaveradi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. В.В. Чешев Проблема познания в философии. Томск, 2003.
2. Леви-Брюль. Первобытное мышление. - Москва., 1930.

3. Shermuxamedova N.A. Gnoseologiya - Bilish nazariyasi. – Toshkent: 2008.
4. Xosilmurodov Islom Xamitolim o'g'li, Sultonaliyeva Gulshona Sherzod qizi. "Mantiq ilmini o'rganishning ahamiyati". Zamonaviy ta'lim-tarbiya jarayonini tashkil etishning ustuvor yo'nalishlari, ijtimoiy va pedagogik-psixologik asoslari. 2022 yil. 250-bet.
5. Xosilmurodov Islom Xamitolim o'g'li, O'zbekistonda bag'rikenglik va millatlararo totuvlik g'oyalarining ijtimoiy hayotdagi ahamiyati. Jamiyat va innovatsiyalar. 2021 yil 10b.
6. Xosilmurodov Islom Xamitolim o'g'li, Sultonaliyeva Gulshona Sherzod qizi. "Tafakkur uslubining falsafiy-metodologik tahlili". "Zamonaviy innovatsion tadqiqotlarning dalzarb muammolari va rivojlanish tendensiyalari: yechimlar va istiqbollari" Ilmiy-amaliy konferensiya 2022 yil. –B.549-552.
7. Xosilmurodov I.X. Informatsion globallashuv sharoitida raqamli iqtisodiyotning xususiyatlari va ijtimoiy-falsafiy ahamiyati. "Kompyuter ilmlari va muhandislik texnologiyalari" xalqaro-ilmiy texnik konferensiya. 2022 yil. 61-64b.
8. Islom Xosilmurodov "Falsafiy tafakkur uslubining ijtimoiy-falsafiy ahamiyati". Journal of Academic Research and Trends in Educational Sciences. 2022 yil noyabr. 138-147b.
9. Насиров Б. XX АСРНИНГ 30-80 ЙИЛЛАРИДА ЎЗБЕКИСТОНДА УМУМИЙ ОВҚАТЛАНИШ ТИЗИМИ ТАРИХИДАН //ВЗГЛЯД В ПРОШЛОЕ. – 2022. – Т. 5. – №. 1.
10. Nasirov B. Catering In Uzbekistan From The History Of The System //The American Journal of Interdisciplinary Innovations and Research. – 2021. – Т. 3. – №. 02. – С. 11-15.
11. Islam Hasilmurodov. SOCIO-PHILOSOPHICAL IMPORTANCE OF THE SCIENTIFIC WAY OF THINKING. WEB OF SCIENTIST: INTERNATIONAL SCIENTIFIC RESEARCH JOURNAL. 2022. Noyabr. 138-147b.
12. E'tiborxon Mallayeva S. M. МАҲКУРА ВА МАҲКУРАВИЙ КАТЕГОРИЯЛАР ЎРТАСИДАГИ ЎЗАРО МУНОСАБАТНИНГ НАЗАРИЙ ЖИ //АТЛАРИ, Архив Научных Публикаций JSPI. – 2020.
13. Рахматов Х. Б. БУХОРО АМИРЛИГИ АҲОЛИСИНИНГ ЭТНИК ТАРКИБИ ХУСУСИДА (XIX асрнинг иккинчи ярми–XX аср бошлари) //ВЗГЛЯД В ПРОШЛОЕ. – 2021. – №. SI-3.
14. Ortikov O. K. et al. Views of eastern thinkers on the development of intellectual abilities in the scientific heritage //ACADEMICIA: AN INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY RESEARCH JOURNAL. – 2021. – Т. 11. – №. 1. – С. 211-214.
15. Хакимов О., Қурбонов З. ПЛАСТИКЛИГИ КАМ ТУПРОҚЛАР АСОСИДА ЕНГИЛ ТЎЛДИРУВЧИЛАР ОЛИШ ИМКОНИАТЛАРИНИ ЎРГАНИШ //Solution of social problems in management and economy. – 2022. – Т. 1. – №. 5. – С. 58-64.
16. Boltaeva M. J., Kh O. Ortikov. Features of the scientific heritage of eastern thinkers about the attitude of parents to the child //Society and innovations. Special. –2021. –No. 2. –С. 469-474.

17. Kumakovich T. A. et al. "RAQAMLI UNIVERSITET" TARAQQIYOT OMILI SIFATIDA //International Journal of Contemporary Scientific and Technical Research. – 2022. – С. 196-199.

18. Xosilmurodov Islom, Kalandarov Mexroj Abu Nasr Farobiy Falsafasida axloq masalasi. Pedagog respublika ilmiy jurnali. 2023.04.15. 434-437b.

НОВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ В ИЗУЧЕНИИ И ПРЕПОДАВАНИИ ИНОСТРАННЫХ ЯЗЫКОВ

Жабборова Элмира Рашидовна

Джизакский филиал Национального университета Узбекистана

ejabborova83@gmail.com

Аннотация. Одной из наиболее эффективных форм преподавания иностранного языка является метод использования современных педагогических технологий. В данной статье рассматриваются различные аспекты использования новых технологий, которые способствуют активному вовлечению учащихся в различные виды практической деятельности и позволяет каждому из них развивать творческие и индивидуальные способности.

Ключевые слова. Педагогическая деятельность, современные занятия, индивидуальные способности, сфера образования, техника обучения, процесс обучения.

«Если педагог соединяет в себе любовь к делу и к ученикам, он - совершенный педагог Лев Толстой.

Следуя высказыванию Л. Толстого, как одного из наиболее широко известных русских писателей и мыслителей, мы понимаем, что педагогическая деятельность -это сложный, многоплановый и многоуровневый процесс.

Современные занятия невозможно представить без использования интерактивных методов обучения, без использования которых нельзя заинтересовать ни учеников, и ни студентов.

Новые технологические процессы, развивающиеся в сфере образования, заключаются в том, что операции, действия и функции обучающихся на всех этапах процесса обучения осуществляются в реальной совместной деятельности.

В толковом словаре живого великорусского языка В.Даля под технологией понимается "совокупность приёмов, применяемых в каком- либо деле, мастерстве, искусстве".

К числу современных образовательных технологий можно отнести:

- развивающее обучение
- проблемное обучение
- разноуровневое обучение
- коллективную систему обучения
- технологию изучения изобретательских задач (ТРИЗ);
- исследовательские методы в обучении